

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2236**od 15. prosinca 2021.****o posebnim pravilima primjene Uredbe (EU) 2021/1529 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi
Instrumenta pretpričupne pomoći (IPA III)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1529 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. rujna 2021. o uspostavi Instrumenta pretpričupne pomoći (IPA III) (¹), a posebno njezin članak 16.,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća (²) utvrđuju se pravila i postupci za provedbu pomoći, koji se primjenjuju na pomoć u okviru instrumenta IPA III. Uvodnom izjavom 52. i člankom 16. Uredbe (EU) 2021/1529 Komisija se ovlašćuje za utvrđivanje posebnih pravila kojima se uspostavljaju jedinstveni uvjeti za provedbu Uredbe. Trebalo bi utvrditi posebna pravila za posebne situacije, osobito za neizravno upravljanje s korisnicima navedenima u Prilogu I. Uredbi (EU) 2021/1529 („korisnici instrumenta IPA III”), za prekograničnu suradnju kako je definirana u članku 2. točki (b) Uredbe (EU) 2021/1529 i za pomoć ruralnom razvoju.
- (2) Kako bi se osigurala provedba pretpričupne pomoći u svim korisnicima instrumenta IPA III na ujednačen način i uz poštovanje načela dobrog finansijskog upravljanja, Komisija i korisnici instrumenta IPA III trebali bi zaključiti sporazume u obliku okvirnih sporazuma o finansijskom partnerstvu i sektorskih sporazuma o utvrđivanju načela za njihovu suradnju na temelju ove Uredbe.
- (3) Komisija bi trebala podupirati korisnike instrumenta IPA III u njihovim nastojanjima da razviju svoje kapacitete za upravljanje sredstvima Unije u skladu s načelima i pravilima predviđenima zakonodavstvom Unije. U tu svrhu i prema potrebi Komisija bi trebala delegirati zadaće izvršenja proračuna korisnicima instrumenta IPA III.
- (4) Potrebno je utvrditi posebna pravila za delegiranje zadaća izvršenja proračuna korisnicima instrumenta IPA III u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća (³).
- (5) Potrebno je utvrditi podrobna pravila za praćenje i ocjenu za korisnike instrumenta IPA III kada primjenjuju pomoć iz instrumenta IPA III u okviru neizravnog upravljanja.
- (6) Potrebno je utvrditi posebna pravila za izvješćivanje kako bi se detaljnije pojasnili zahtjevi za izvješćivanje koje korisnici instrumenta IPA III moraju ispunjavati.
- (7) Instrumentom IPA III i dalje će se podupirati uspostavljanje i jačanje sustava za koordinaciju i praćenje sektora razmjerno odgovornostima korisnika IPA-e. Strukture uspostavljene u kontekstu sektorskog pristupa u okviru instrumenata IPA i IPA II mogu nastaviti obavljati svoje dužnosti, a nove sektorske odbore za praćenje trebalo bi osnovati kada to opravdavaju odgovornosti korisnika instrumenta IPA.

(¹) SL L 330, 20.9.2021., str. 1.

(²) Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

(³) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (8) Potrebno je utvrditi posebna pravila za utvrđivanje finansijskih ispravaka i postupka koji će se primjenjivati na korisnike instrumenta IPA III prilikom provedbe pomoći iz instrumenta IPA III u okviru neizravnog upravljanja.
- (9) Pomoć u okviru instrumenta IPA III trebala bi se primjenjivati za poticanje prekogranične suradnje među korisnicima instrumenta IPA III. Istinska prekogranična suradnja među korisnicima instrumenta IPA III trebala bi uključivati zajednički razvoj, provedbu i financiranje aktivnosti koje vode jačanju susjedskih odnosa, održivih partnerstava za socioekonomski razvoj ili uklanjanja prepreka tom razvoju.
- (10) Stoga je potrebno utvrditi jedinstvena pravila za upravljanje prekograničnom suradnjom među korisnicima instrumenta IPA III, uključujući uloge i odgovornosti struktura i tijela uključenih u upravljanje programima prekogranične suradnje.
- (11) Prekogranična suradnja između jedne države članice ili više njih i jednog korisnika instrumenta IPA III ili više njih, kako je definirana u članku 2. točki (a) Uredbe (EU) 2021/1529, ne bi trebala biti obuhvaćena ovom Provedbenom uredbom, osim ako se u sporazumima o financiranju sklopljenima u skladu s člankom 59. Uredbe (EU) 2021/1059 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽⁴⁾) upućuje na ovu Provedbenu uredbu, na predmetni okvirni sporazum o finansijskom partnerstvu ili njegovu posebnu odredbu.
- (12) Pomoć za ruralni razvoj u okviru instrumenta IPA III trebala bi povećati konkurentnost poljoprivredno-prehrambenog sektora i promicati postupno usklađivanje s pravnom stečevinom u području zajedničke poljoprivredne politike Unije. Posebna pravila potrebna su za financiranje pomoći slične onoj iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, sustavima upravljanja i kontrole kojima se poštaju načela dobrog upravljanja i koji su slični strukturama sa sličnim funkcijama u državama članicama.
- (13) Kako bi se omogućilo pravovremeno programiranje i provedba programa u okviru instrumenta IPA III za 2021., ova Uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (14) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora za instrument IPA III,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

GLAVA I.

PREDMET I OPĆI OKVIR ZA PROVEDBU POMOĆI U OKVIRU INSTRUMENTA IPA

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Uredbom utvrđuju posebna pravila o uspostavljanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2021/1529 u pogledu struktura provedbe pomoći u okviru instrumenta IPA III, neizravnog upravljanja s korisnicima instrumenta IPA III i posebnim pravilima za prekograničnu suradnju i pomoći za poljoprivredu i ruralni razvoj. Prekogranična suradnja između jedne države članice ili više njih i jednog korisnika instrumenta IPA III ili više njih, kako je definirana u članku 2. točki (a) Uredbe (EU) 2021/1529, nije obuhvaćena ovom Provedbenom uredbom, osim ako se u sporazumima o financiranju sklopljenima u skladu s člankom 59. Uredbe (EU) 2021/1059 upućuje na ovu Provedbenu uredbu, na predmetni okvirni sporazum o finansijskom partnerstvu ili njegovu posebnu odredbu.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2021/1059 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o posebnim odredbama za cilj „Europska teritorijalna suradnja (Interreg)“ koji se podupire iz Europskog fonda za regionalni razvoj i iz instrumenata za financiranje vanjskog djelovanja (SL L 231, 30.6.2021., str. 94.).

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „korisnik instrumenta IPA III” znači jedan od korisnika navedenih u Prilogu I. Uredbi (EU) 2021/1529;
- (b) „okvirni sporazum o finansijskom partnerstvu” znači sporazum sklopljen između Komisije i korisnika instrumenta IPA III kojim se utvrđuju načela finansijske suradnje između korisnika instrumenta IPA III i Komisije na temelju ove Uredbe;
- (c) „sektorski sporazum” znači sporazum sklopljen između Komisije i korisnika instrumenta IPA III za provedbu posebnog programa u okviru instrumenta IPA III te kojim se određuju pravila i postupci koje treba poštovati i koji nisu sadržani u okvirnom sporazumu o finansijskom partnerstvu ili sporazumima o financiranju;
- (d) „sporazum o financiranju” znači godišnji ili višegodišnji sporazum sklopljen između Komisije i korisnika instrumenta IPA III radi provedbe pomoći u okviru instrumenta IPA III;
- (e) „tijelo” znači javni subjekt ili tijelo korisnika instrumenta IPA III ili države članice na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini;
- (f) „veliki projekt” znači projekt koji obuhvaća niz radova, aktivnosti ili usluga i koji je namijenjen, sam po sebi, postizanju jasnog i nedjeljivog zadatka precizne gospodarske ili tehničke prirode, koji ima jasno utvrđene ciljeve i čiji su ukupni troškovi veći od onih koji su navedeni u okvirnom sporazumu o finansijskom partnerstvu;
- (g) „korisnik” znači javno ili privatno tijelo odgovorno za pokretanje i provedbu operacija u okviru programa prekogranične suradnje;;
- (h) „operacija” znači projekt, ugovor, aktivnost ili skupina projekata koje je odabrao javni naručitelj predmetnog programa, ili za koje je on odgovoran, koji pridonose ciljevima jednog ili više prioriteta na koje se odnose;
- (i) „vodeći korisnik instrumenta IPA III” znači korisnik instrumenta IPA III koji je imenovan voditeljem i stoga je domaćin javnog naručitelja prekograničnog programa.

Članak 3.

Načela financiranja sredstvima Unije

Pomoć u okviru instrumenta IPA III podupire korisnike instrumenta IPA III u donošenju i provedbi reformi iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/1529. Posebni programi i samostalne aktivnosti mogu iziskivati finansijski doprinos korisnika instrumenta IPA III i Unije.

Članak 4.

Načelo vlasništva

1. Programiranje i provedba pomoći u okviru instrumenta IPA III prvenstveno su odgovornost korisnika instrumenta IPA III.
2. Korisnik instrumenta IPA III imenuje nacionalnog koordinatora instrumenta IPA.
3. Nacionalni koordinator instrumenta IPA osigurava blisku povezanost između korištenja sredstava iz instrumenta IPA III i općeg procesa pristupanja.
4. Nacionalni koordinator instrumenta IPA glavni je sugovornik Komisije u cjelokupnom postupku koordinacije programiranja u skladu s ciljevima i tematskim prioritetima u programskom okviru instrumenta IPA III iz članka 7. Uredbe (EU) 2021/1529 („programske okvir instrumenta IPA”), praćenja provedbe, evaluacije i izvješćivanja o pomoći u okviru instrumenta IPA III, uključujući koordinaciju unutar uprave korisnika instrumenta IPA III i s drugim donatorima. Nacionalni koordinator instrumenta IPA također nastoji osigurati da uprava korisnika instrumenta IPA III poduzme sve potrebne korake kako bi se olakšala provedba povezanih programa.

5. Nacionalni koordinator instrumenta IPA koordinira sudjelovanje korisnika instrumenta IPA III u odgovarajućim programima teritorijalne i prekogranične suradnje na temelju Uredbe (EU) 2021/1529 i Uredbe (EU) 2021/1059. Nacionalni koordinator instrumenta IPA taj zadatak koordiniranja prema potrebi može delegirati strukturi uspostavljenoj za upravljanje prekograničnom suradnjom.

6. Nacionalni koordinator instrumenta IPA visoko je pozicionirani službenik u vlasti ili središnjoj upravi korisnika instrumenta IPA III s odgovarajućim nadležnostima.

Članak 5.

Okvirni sporazum o financijskom partnerstvu, sektorski sporazumi i sporazum o financiranju

1. Komisija i korisnik instrumenta IPA III sklapaju okvirni sporazum o financijskom partnerstvu navodeći posebne dogovore za upravljanje, kontrolu, nadzor, praćenje, evaluaciju, izvješćivanje i reviziju pomoći u okviru instrumenta IPA III koji korisnika instrumenta IPA III obvezuje da u svoj pravni perekad prenese odgovarajuće regulatorne zahtjeve Unije. Okvirni sporazum o financijskom partnerstvu može se nadopuniti sektorskim sporazumima kojima se utvrđuju posebne odredbe za upravljanje i provedbu pomoći u okviru instrumenta IPA III u određenim područjima politike ili programa.

2. Osim u propisno opravdanim slučajevima, pomoć u okviru instrumenta IPA III dodjeljuje se korisniku instrumenta IPA III tek nakon što su na snagu stupili okvirni sporazum o financijskom partnerstvu i, prema potrebi, primjenjiv sektorski sporazum.

3. U sporazumima o financiranju navode se uvjeti dodjeljivanja pomoći u okviru instrumenta IPA III, uključujući primjenjive metode provedbe pomoći u okviru instrumenta IPA III, rokove provedbe te pravila o prihvatljivosti rashoda.

4. Ako programe provodi korisnik instrumenta IPA III u okviru neizravnog upravljanja, okvirni sporazum o financijskom partnerstvu, sektorski sporazum, ako je primjenjivo, i sporazum o financiranju u cijelini moraju biti u skladu s člankom 129., člankom 155. stavkom 6. i člankom 158. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

5. Okvirni sporazum o financijskom partnerstvu primjenjuje se na sve sporazume o financiranju. Sektorski sporazumi prema potrebi se primjenjuju na sve sporazume o financiranju sklopljene u području politike ili programa obuhvaćenih sektorskim sporazumom.

6. Uz elemente predviđene člankom 130. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, okvirnim sporazumima o financijskom partnerstvu i, prema potrebi, sektorskim sporazumima konkretno se utvrđuju detaljne odredbe o:

- (a) strukturama i tijelima potrebnima za upravljanje, kontrolu, nadzor, praćenje, evaluaciju, izvješćivanje i reviziju pomoći u okviru instrumenta IPA III, kao i njihove funkcije i odgovornosti;
- (b) uvjetima i zahtjevima kontrole za uspostavljanje zahtijevanih struktura i tijela od strane korisnika instrumenta IPA III kako bi se omogućilo delegiranje zadaće izvršenja proračuna pomoći u okviru instrumenta IPA III;
- (c) pravilima o porezima, pristojbama i davanjima u skladu s člankom 27. stavcima 9. i 10. Uredbe (EU) 2021/947;
- (d) zahtjevima za plaćanje, ispitivanje i prihvaćanje računa i postupaka finansijskih ispravaka, opoziv neiskorištenih sredstava te zaključenje programa.

Članak 6.

Izvješćivanje

Do 15. veljače sljedeće finansijske godine nacionalni koordinator instrumenta IPA Komisiji dostavlja godišnje izvješće o provedbi finansijske pomoći u okviru instrumenta IPA III. Drugi zahtjevi za izvješćivanje utvrđuju se okvirnim sporazumom o financijskom partnerstvu.

Članak 7.

Odbor za praćenje instrumenta IPA

1. Komisija i korisnik instrumenta IPA III uspostavljaju odbor za praćenje instrumenta IPA najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu prvog sporazuma o financiranju. Taj odbor preuzima i odgovornosti odbora za praćenje instrumenta IPA na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1085/2006⁽⁵⁾ i Uredbe (EU) br. 231/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁶⁾.
2. Odbor za praćenje instrumenta IPA ocjenjuje ukupnu djelotvornost, učinkovitost, kvalitetu, dosljednost, koordinaciju i usklađenost provedbe svih aktivnosti koje vode ispunjenju ciljeva utvrđenih u sporazumima o financiranju i programskom okviru instrumenta IPA III. U tu svrhu, prema potrebi, temelji se na informacijama koje su dostavili sektorski odbori za praćenje iz članka 10. i druge postojeće središnje strukture za koordinaciju korisnika instrumenta IPA III.
3. Odbor za praćenje instrumenta IPA čine predstavnik Komisije, nacionalni koordinator instrumenta IPA i druga relevantna tijela i službe korisnika instrumenta IPA III i, prema potrebi, bilateralni donatori, međunarodne organizacije, međunarodne finansijske institucije i ostali dionici, uključujući civilno društvo i organizacije privatnog sektora.
4. Predstavnik Komisije i nacionalni koordinator instrumenta IPA zajedno predsjedaju sastancima odbora za praćenje instrumenta IPA.
5. Odbor za praćenje instrumenta IPA donosi svoj poslovnik.
6. Odbor za praćenje instrumenta IPA sastaje se najmanje jednom godišnje. *Ad hoc* sastanci mogu se sazvati na inicijativu Komisije ili korisnika instrumenta IPA III, osobito na tematskoj osnovi.

GLAVA II.

NEIZRAVNO UPRAVLJANJE KOJE PROVODE KORISNICI INSTRUMENTA IPA III

Članak 8.

Strukture i tijela

1. U slučaju neizravnog upravljanja koje provodi korisnik instrumenta IPA III, korisnik instrumenta IPA III uspostavlja sljedeće strukture i tijela:
 - (a) nacionalnog koordinatora instrumenta IPA;
 - (b) nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje;
 - (c) upravljačku strukturu koju čine potporni ured nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje i računovodstvena služba;
 - (d) upravljačka tijela i posrednička tijela;
 - (e) revizorsko tijelo.
2. Uloge i odgovornosti tih struktura iz stavka 1. definiraju se okvirnim sporazumom o finansijskom partnerstvu.
3. Korisnik instrumenta IPA III osigurava odgovarajuću raspodjelu dužnosti između i unutar struktura i tijela iz stavka 1.

⁽⁵⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1085/2006 od 17. srpnja 2006. o uspostavljanju Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) (SL L 210, 31.7.2006., str. 82.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 231/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta prepristupne pomoći (IPA II) (SL L 77, 15.3.2014., str. 11.).

Članak 9.

Neizravno upravljanje s korisnicima instrumenta IPA III

1. Komisija može provesti pomoć iz instrumenta IPA III u okviru neizravnog upravljanja s korisnikom instrumenta IPA III ili sklapanjem sporazuma o financiranju u skladu s člancima 154. i 158. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

2. Prije potpisivanja sporazuma o financiranju, Komisija pribavlja dokaze da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 154. stavku 4. prvom podstavku točkama od (a) do (f) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Komisija osigurava i uspostavu struktura i tijela iz članka 8. ove Uredbe.

3. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje prati kako strukture i tijela iz članka 8. kontinuirano ispunjavaju zahtjeve iz stavka 2 ovog članka. U slučaju neispunjavanja tih zahtjeva nacionalni dužnosnik za ovjeravanje odmah obavješće Komisiju i poduzima odgovarajuće zaštitne mjere u pogledu izvršenih plaćanja ili potpisanih ugovora.

4. Višegodišnji programi koji su obuhvaćeni sporazumom o financiranju na koje se primjenjuju odredbe iz članka 30. stavka 3. prvog podstavka Uredbe (EU) 2021/947 provode se neizravnim upravljanjem s korisnicima instrumenta IPA III. Odluke o donošenju višegodišnjih akcijskih planova kako je navedeno u članku 23. Uredbe (EU) 2021/947 uključuju, prema potrebi, okvirni popis velikih projekata. Komisija primjenjuje članak 30. stavak 3. drugi i treći podstavak Uredbe (EU) 2021/947, osim ako je u sektorskom sporazumu ili sporazumu o financiranju utvrđen raniji rok za automatske opozive.

5. Iznos na koji se odnosi opoziv iz stavka 4. umanjuje se za iznose jednake onom dijelu proračunske obveze na koji se primjenjuje jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) operacija je obustavljena sudskim postupkom ili upravnom žalbom sa suspenzivnim učinkom;
- (b) nije bilo moguće podnijeti zahtjev za plaćanje zbog više sile koja je ozbiljno utjecala na provedbu cijelog ili dijela programa.

Korisnik instrumenta IPA III koji se poziva na višu silu dokazuje njezin izravan utjecaj na provedbu cijelog programa ili njegova dijela.

6. Korisnik instrumenta IPA III Komisiji šalje informacije o uvjetima iz stavka 5. točaka (a) i (b) ovog članka u godišnjem izvješću iz članka 6.

Članak 10.

Sektorski odbor za praćenje

1. Korisnik instrumenta IPA III uspostavlja sektorske odbore za praćenje instrumenta IPA koji prate godišnje i višegodišnje programe koje u okviru neizravnog upravljanja provodi korisnik instrumenta IPA III, a koji se financiraju na temelju Uredbe (EZ) br. 1085/2006, Uredbe (EU) br. 231/2014 i Uredbe (EU) 2021/1529 u određenom sektoru. Takvi odbori moraju biti uspostavljeni najkasnije šest mjeseci nakon stupanja na snagu prvog sporazuma o financiranju u tom sektoru.

2. U skladu s načelom proporcionalnosti, u slučaju godišnjih programa provedenih u okviru neizravnog upravljanja, sporazumom o financiranju može se odustati od obveze uspostavljanja sektorskog odbora za praćenje instrumenta IPA.

3. Ako je uspostavljen sektorski odbor za praćenje instrumenta IPA, taj odbor može, uz višegodišnje programe provedene u okviru neizravnog upravljanja, pratiti i druge godišnje programe koji se financiraju na temelju Uredbe (EZ) br. 1085/2006, Uredbe (EU) br. 231/2014 i Uredbe (EU) 2021/1529 i provode u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja u istom određenom sektoru.

4. Za programe prekogranične suradnje dužnosti sektorskog odbora za praćenje instrumenta IPA obavlja zajednički odbor za praćenje iz članka 18.

5. Svaki sektorski odbor za praćenje instrumenta IPA prati napredak provedbe programa. Ocjenjuje ukupnu djelotvornost, učinkovitost, kvalitetu, dosljednost, koordinaciju i usklađenost provedbe svih aktivnosti programa i njihovu usklađenost s odgovarajućim strategijama.

6. Svaki sektorski odbor za praćenje instrumenta IPA donosi vlastiti poslovnik.

7. Sektorski odbor za praćenje instrumenta IPA čine odgovarajuća tijela i ustanove korisnika instrumenta IPA III, ostali dionici kao što su ekonomski, socijalni i partneri iz područja zaštite okoliša te međunarodne organizacije, međunarodne finansijske institucije i civilno društvo. Komisija sudjeluje u radu odbora. Viši predstavnik korisnika instrumenta IPA III predsjeda sastancima sektorskog odbora za praćenje instrumenta IPA. Ovisno o području politike ili programu Komisija može supredsjediti sastancima odbora.

8. Sektorski odbor za praćenje instrumenta IPA sastaje se barem dvaput u razdoblju od 12 mjeseci.

Članak 11.

Evaluacija korisnika instrumenta IPA III u okviru neizravnog upravljanja

1. Korisnik instrumenta IPA III koji provodi pomoć u okviru neizravnog upravljanja odgovoran je za provedbu evaluacija programa kojima upravlja u skladu s člankom 34. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, člankom 42. Uredbe (EU) 2021/947 i primjenjivim smjernicama Komisije.

2. Korisnik instrumenta IPA III, uz savjetovanje s Komisijom, sastavlja plan evaluacije u kojem navodi aktivnosti evaluacije koje se trebaju provesti.

Članak 12.

Finansijski ispravci Komisije

1. Kako bi se osiguralo da se pomoć u okviru instrumenta IPA koristi u skladu s primjenjivim pravilima, Komisija primjenjuje mehanizme finansijskog ispravka.

2. Finansijski ispravak mogao bi biti potreban zbog:

- (a) utvrđenih pogrešaka, nepravilnosti, prijevara, korupcije;
- (b) utvrđene slabosti ili manjkavosti u upravljačkim i nadzornim sustavima korisnika instrumenta IPA III;
- (c) nepostizanja rezultata ili održivosti djelovanja, ili oboje;
- (d) djelovanja Komisije na temelju izvješća o revizijskim aktivnostima i mišljenja revizijskog tijela.

3. Ako Komisija utvrdi da su troškovi u okviru instrumenta IPA III nastali i plaćeni na način kojim se krše primjenjiva pravila, ona odlučuje koliki se iznos isključuje iz odobrenih finansijskih sredstava Unije.

4. Finansijski ispravci se prema potrebi izvršavaju kompenzacijom, u situacijama iz stavka 2.

5. Komisija primjenjuje svoje finansijske ispravke na temelju utvrđenih nepropisno potrošenih iznosa i finansijskih učinaka na proračun. Kada se takvi iznosi ne mogu precizno utvrditi kako bi se primjenili pojedinačni ispravci, Komisija može primjeniti paušalne ispravke ili ispravke temeljene na ekstrapolaciji nalaza. Prilikom utvrđivanja iznosa finansijskog ispravka, Komisija uzima u obzir prirodu i težinu i/ili razmjer finansijskih učinaka bilo koje situacije iz stavka 2.

Članak 13.

Ispitivanje i prihvaćanje računa

Komisija provjerava jesu li računi potpuni, točni i istiniti postupkom pregleda i prihvaćanja računa utvrđenom u okvirnom sporazumu o finansijskom partnerstvu ili sektorskom sporazumu, ako je primjenjivo.

GLAVA III.

PREKOGRAĐNA SURADNJA MEĐU KORISNICIMA INSTRUMENTA IPA III

Članak 14.

Tematski prioriteti i sufinanciranje

1. Tematski prioriteti pomoći za prekograničnu suradnju u okviru instrumenta IPA III definirani su u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/1529.
2. Stopa sufinanciranja sredstvima Unije na razini svakog tematskog prioriteta nije viša od 85 % prihvatljivih rashoda programa prekogranične suradnje.

Članak 15.

Tehnička pomoć

1. Svaki program prekogranične suradnje uključuje posebnu dodjelu proračunskih sredstava za potporu za tehničku pomoć, koja je ograničena na 10 % doprinosa Unije programima prekogranične suradnje.

Tehničkom pomoći podupiru se priprema, upravljanje, praćenje, evaluacija, informiranje, komunikacija, umrežavanje, rješavanje pritužbi, kontrola i revizorski poslovi povezani s provedbom programa i aktivnostima za jačanje administrativne sposobnosti za provedbu programa. Konkretnije, tehničkom pomoći u okviru instrumenta IPA III mogu se poduprijeti financiranje zajedničkog tehničkog tajništva, aktivnosti za smanjenje administrativnog opterećenja korisnika, uključujući sustave elektroničke razmjene podataka i aktivnosti za jačanje sposobnosti tijela u zemljama sudionicama i korisnika za upravljanje pomoći u okviru instrumenta IPA III i razmјenu najbolje prakse među njima.

2. Potpora za tehničku pomoć može se odnositi i na prethodna i sljedeća programska razdoblja.

Članak 16.

Programiranje i odabir operacija

1. Programi prekogranične suradnje sastavljaju se u skladu s okvirnim programom koji osigurava Komisija, a zajednički ih pripremaju i dostavljaju Komisiji elektroničkim putem korisnici instrumenta IPA III koji u njima sudjeluju. Korisnici instrumenta IPA III koji sudjeluju u programu i Komisija dogovaraju popis prihvatljivih regija, koje se uključuju u odgovarajući program prekogranične suradnje.
2. Operacije odabrane u okviru programa prekogranične suradnje donose jasne prekogranične učinke i koristi.
3. Operacije u okviru programa prekogranične suradnje odabire javni naručitelj pozivima na podnošenje prijedloga koji u cijelosti obuhvaćaju prihvatljivo područje.
4. Korisnici instrumenta IPA III koji sudjeluju u programu mogu odrediti i operacije izvan poziva na podnošenje prijedloga. U tom slučaju operacije se posebno navode u programu prekogranične suradnje iz članka 1.

5. Operacije odabrane za prekograničnu suradnju uključuju korisnike iz najmanje dvije države korisnice instrumenta IPA III koje sudjeluju u programu. Korisnici surađuju pri razvoju i provedbi operacija. Osim toga, surađuju i na osiguravanju osoblja, financiranju operacija ili oboje.

6. Operacija se može provesti u jednoj državi korisnici instrumenta IPA III koja sudjeluje u programu, pod uvjetom da se mogu utvrditi prekogranični učinci i koristi.

Članak 17.

Korisnici

1. Korisnici moraju imati poslovni nastan u državi korisnici instrumenta IPA III koja sudjeluje u programu.

2. Korisnici jednog među sobom imenuju vodećim korisnikom. Vodeći korisnik osigurava provedbu cijelokupne operacije, prati provodi li se operacija u skladu s uvjetima utvrđenima u ugovoru i sklapa dogovore s drugim korisnicima kako bi se zajamčilo dobro finansijsko upravljanje sredstvima dodijeljenima za operaciju, uključujući mehanizme za povrat nepropisno isplaćenih iznosa.

Članak 18.

Strukture i tijela

1. Sljedeće strukture moraju biti uključene u upravljanje programima prekogranične suradnje kod korisnika instrumenta IPA III:

- (a) nacionalni koordinatori instrumenta IPA korisnika koji sudjeluju u programu prekogranične suradnje, koji su zajednički odgovorni za osiguravanje usklađenosti ciljeva utvrđenih u predloženim programima prekogranične suradnje s ciljevima iz programskog okvira instrumenta IPA III;
- (b) nacionalni dužnosnik za ovjeravanje i upravljačka struktura iz članka 8. stavka 1. točke (c) vodećeg korisnika instrumenta IPA III ako se prekogranični program provodi u okviru neizravnog upravljanja;
- (c) strukture za prekograničnu suradnju u svim korisnicima programa IPA koji sudjeluju u programu koje tjesno surađuju u planiranju i provedbi odgovarajućeg programa prekogranične suradnje. U slučaju neizravnog upravljanja zadaće upravljačkog tijela iz članka 8. stavka 1. točke (d) obavlja struktura za prekograničnu suradnju u vodećem korisniku instrumenta IPA III. Upravljačko tijelo određuje posrednička tijela;
- (d) revizorsko tijelo iz članka 8. stavka 1. točke (e) ako se prekogranični program provodi u okviru neizravnog upravljanja s korisnikom instrumenta IPA III. Ako to revizorsko tijelo nema odobrenje za obavljanje zadaća na cijelom području obuhvaćenom programom prekogranične suradnje, pomaže mu skupina revizora koju čine predstavnici svake zemlje koja sudjeluje u programu prekogranične suradnje.

2. Uloge i odgovornosti struktura iz stavka 1. dodatno se definiraju okvirnim sporazumom o finansijskom partnerstvu.

3. Korisnici instrumenta IPA III koji sudjeluju u programu za svaki program prekogranične suradnje osnivaju zajednički odbor za praćenje koji ispunjava ulogu sektorskog odbora za praćenje iz članka 10.

4. Uspostavlja se zajedničko tehničko tajništvo za pomoći Komisiji i drugim strukturama i tijelima, uključujući zajednički odbor za praćenje. Isto zajedničko tehničko tajništvo može pomagati u pripremi i provedbi više od jednog programa prekogranične suradnje.

5. U okviru neizravnog upravljanja koje provodi korisnik instrumenta IPA III, korisnici instrumenta IPA III koji sudjeluju u programu sklapaju bilateralni ili multilateralni sporazum u kojem se utvrđuju njihove odgovornosti za provedbu odgovarajućeg programa prekogranične suradnje. Minimalni zahtjevi za takav sporazum definiraju se okvirnim sporazumom o finansijskom partnerstvu.

Članak 19.

Posebne odredbe o financiranju

Programi prekogranične suradnje u okviru instrumenta IPA III provode se izravnim ili neizravnim upravljanjem putem višegodišnjih programa.

GLAVA IV.

POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ

Članak 20.

Posebne odredbe za pomoć u ruralnom razvoju

1. Pomoć za ruralni razvoj podliježe višegodišnjem programu, koji je višegodišnji akcijski plan u skladu s člancima 23. i 24. Uredbe (EU) 2021/947, koji se izrađuje na središnjoj razini, a pripremaju ga i nakon savjetovanja s odgovarajućim dionicima podnose Komisiji odgovarajuća tijela koja odredi korisnik instrumenta IPA III.

2. Programe ruralnog razvoja, koji omogućuju financiranje odabranih vrsta djelovanja koja se financiraju u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, provode korisnici instrumenta IPA III neizravnim upravljanjem u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

3. Strukture za programe ruralnog razvoja iz članka 8. stavka 1. točke (d) čine agencija za ruralni razvoj u okviru instrumenta IPA i upravljačko tijelo instrumenta prepristupne pomoći za ruralni razvoj (IPARD), koji blisko surađuju.

4. Pri određivanju udjela javnih rashoda kao postotka ukupnih prihvatljivih troškova ulaganja u obzir se ne uzimaju nacionalne potpore za olakšavanje pristupa zajmovima odobrenima bez doprinosa Unije u skladu s Uredbom (EU) 2021/1529.

5. Investicijski projekti u okviru programa ruralnog razvoja ostaju prihvatljivi za financiranje iz sredstava Unije pod uvjetom da se znatno ne promijene u razdoblju od pet godina nakon konačne isplate.

6. Za programe ruralnog razvoja dužnosti sektorskog odbora za praćenje iz članka 10. obavlja sektorski odbor za praćenje instrumenta prepristupne pomoći za ruralni razvoj (IPARD).

GLAVA V.

ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 21.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. prosinca 2021.

*Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN*
